

[Inger Merete Nordentoft.]

det, der sker i dag. Geografiundervisningen er blevet udvidet med erhvervsgeografi, biologiundervisningen har vundet nye store landområder, ja, det gælder bogstaveligt et hvilket som helst fag, man kan nævne. Den opgave, man står overfor i skolen, er altså ikke blot at afgøre, om man skal undervise på den ene eller den anden måde. Det er også den opgave at finde ud af, hvad der af dette stof er nødvendigt, hvad der kan skydes ud, hvad der kan vindes ved, at man grupperer det på en anden måde.

Derfor må jeg beklage, at denne lovgivning er kommet i tre etaper. Jeg må beklage, at man ikke har sammenføjet lovgivningen for folkeskolen med lovgivningen for den højere almenskole. Et af de resultater, man kom til i „Frit Danmark“s lærergruppe gennem studiet af moderne pædagogik og moderne børnepsykologi, var netop, at man rundt omkring i højere og højere grad, tilskyndet af psykologien, gik over til at se på barnet, fra det blev født og til det trådte ind i de voksnes rækker, som en helhed, mens man nu skelner skarpt mellem førskolebarnet, småskolebarnet, mellem skolebarnet og gymnasieeleven. Og derfor er det uheldigt, at man ikke vil skabe det samlende tilsynsorgan. Fik man et fælles tilsynsorgan for forsøgsundervisningen i hele den danske skole fra barnets 7. år til dets 18.—19. år, da ville man samtidig have skabt ikke blot et tilsynsorgan, men også et igangsættende organ — og det trænges der lige så meget til — og et organ, der kunne koordinere de erfaringer, man fik på de forskellige områder.

Jeg forstår meget vel, at man ikke synes, forsøgsundervisningen er moden til en hel forsøgsskole, skønt jeg må beklage det, men det er jo en opfattelse, vi har mødt hos den ene undervisningsminister efter den anden, og ikke blot hos den nuværende højtærede undervisningsminister. Men selvom man foretrækker at lade forsøgene foregå spredt rundt omkring på skolerne, ja, netop når man foretrækker det, er det dobbelt vigtigt med et samlende organ, som kan virke vejledende, stimulerende, bringe nyt fra den ene gren til den anden gren af forsøgsundervisningen. Jeg tror, at når vi er kommet så langt, som vi er i dag, vil det ikke vare længe, før vi får en helhedsforsøgsskole, der virkelig går fra, barnet er 4—5 år og til det skal på universitetet eller ud i erhvervslivet. Om det bliver Københavns kommune, der får æren af at udbygge Emdrupborg således, eller det bliver en privatskole, der opstår, eller om det bliver

en statskole, vil tiden jo vise. Der er meget, der tyder på, at det bliver Københavns kommune, der kommer til at blive banebrydende på dette område.

Jeg forstår som sagt, at man synes, der skal gennemføres nogle flere forsøg, forsøgstanken skal slå endnu mere igennem, end den har gjort i øjeblikket, og derfor forstår jeg ikke, at man ikke vil yde hjælp til at danne det organ, der kan støtte og stimulere forsøgsundervisningen. Det er muligt, at det, set fra statskonsulentens vinduer, har været uheldigt, at det ikke var statskonsulenten, der stod i spidsen for seminariernes forsøgsundervisning, men jeg tror, at hvis man ser det fra seminariernes vinduer, er det meget heldigt, at der ikke til statskonsulentens mange andre opgaver også har været lagt denne opgave. Jeg ved, at de, der har været beskæftiget med forsøgsundervisningen på seminarierne, har haft et meget stort arbejde — det drejer sig om en snes seminarier rundt regnet. Her skulle det jo dreje sig om forsøg på et langt større antal skoler, og alene af den grund mener jeg, det er uheldigt, at man vil henlægge det arbejde til undervisningsinspektionen, der i forvejen har rigeligt arbejde. Dertil kommer, at den nuværende undervisningsinspektion — selv om jeg ikke ser væk fra, at adskillige undervisningsinspektører betragter det som en opgave at være inciterende og vejledende — alligevel i gymnasiekredse fornemmes som en tilsynsførende inspektion, en kontrollerende inspektion, der netop kommer for at se, om man følger de slagte veje, om man følger de gængse undervisningsmetoder og benytter de gængse undervisningsmidler. Man må gøre sig klart, at under en forsøgsundervisning vil der akkurat ligesom under en hvilken som helst anden undervisning være perioder med fremgang, hvor arbejdet lykkes, hvor det gror og trives, og perioder med tilbagegang, perioder hvor det slår fejl, hvor man lider skuffelser. Kommer der en inspektion i disse perioder, en inspektion, som er vant til at se arbejdet glide ad de gængse baner, er jeg temmelig overbevist om, at denne inspektion vil sige: De skulle nu alligevel hellere gøre ligesom flertallet af Deres kolleger, man ved, at den vej dur; det ser ud til, at den vej, De nu er inde på, er mindre brugbar. Og så vil en lærer meget ofte følge undervisningsinspektionens råd, idet man heller ikke må glemme, at det er et stort arbejde at drive forsøgsundervisning. Det er et meget krævende arbejde selv at tilrettelægge sine undervisningsmidler, selv at skulle opstille sin undervisningsplan. Derfor finder jeg, at det er et stort